

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-34-21

Druk nr 1086
Warszawa, 12 kwietnia 2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy

**- o zmianie ustawy - Prawo o prokuraturze,
ustawy o finansach publicznych oraz niektórych
innych ustaw.**

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo o prokuraturze, ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2021 r. poz. 66) po art. 53 dodaje się art. 53a w brzmieniu:

„Art. 53a. § 1. Sumy depozytowe uzyskane w związku z postępowaniami prowadzonymi lub nadzorowanymi w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury lub bieżącym funkcjonowaniem tych jednostek (sumy depozytowe powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury) są gromadzone na rachunkach depozytowych Ministra Finansów, o których mowa w art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305), o ile nie zachodzi potrzeba zachowania środków płatniczych w oryginale.

§ 2. Rachunkami depozytowymi Ministra Finansów, na których są gromadzone sumy depozytowe powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, dysponują kierownicy tych jednostek, z zastrzeżeniem § 3 oraz art. 83a ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

§ 3. Sumy depozytowe, o których mowa w § 1, uzyskane w związku z postępowaniami prowadzonymi lub nadzorowanymi w prokuraturach rejonowych są gromadzone na rachunkach depozytowych Ministra Finansów, którymi dysponują właściwi prokuratorzy okręgowi.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) w art. 83a:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister Finansów otwiera w Banku Gospodarstwa Krajowego rachunki bankowe, na których są przechowywane środki pieniężne przyjęte do depozytu sądowego lub składane na tych rachunkach na podstawie odrębnych przepisów oraz sumy

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r – Kodeks karny wykonawczy oraz ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

depozytowe powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w rozumieniu ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2021 r. poz. 66) (rachunki depozytowe Ministra Finansów).”;

2) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1d w brzmieniu:

„1a. Rachunki depozytowe Ministra Finansów są prowadzone w złotych, euro, dolarach amerykańskich, funtach brytyjskich i frankach szwajcarskich.

1b. Środki pieniężne w innej walucie niż ta, o której mowa w ust. 1a, ale notowanej w tabeli kursów Banku Gospodarstwa Krajowego lub tabeli kursów pośrednika kasowego Banku Gospodarstwa Krajowego, są wpłacane na rachunki depozytowe Ministra Finansów prowadzone w złotych po przeliczeniu według obowiązującego w chwili realizacji wpłaty kursu kupna danej waluty:

- 1) w Banku Gospodarstwa Krajowego – w przypadku wpłat bezgotówkowych;
- 2) u pośrednika kasowego Banku Gospodarstwa Krajowego – w przypadku wpłat w gotówce.

1c. Środki pieniężne w walutach innych niż te, o których mowa w ust. 1a i 1b, są wpłacane bezgotówkowo na rachunki depozytowe Ministra Finansów prowadzone w dolarach amerykańskich po przeliczeniu na dolary amerykańskie według kursu kupna tej waluty obowiązującego w chwili realizacji wpłaty w banku będącym korespondentem Banku Gospodarstwa Krajowego.

1d. Środki pieniężne z rachunku depozytowego Ministra Finansów, w przypadku, o którym mowa w ust. 1b, są wypłacane w złotych. W przypadku, o którym mowa w ust. 1c, środki pieniężne z rachunku depozytowego Ministra Finansów są wypłacane w dolarach amerykańskich.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, 1492 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11 i 41) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 165:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Zajęte pieniądze w celu zabezpieczenia wpłaca się na wydzielony oprocentowany rachunek bankowy organu egzekucyjnego z oprocentowaniem udzielonym przez bank dla wkładów wypłacanych na każde żądanie, z zastrzeżeniem § 2a i 3.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Środki pieniężne podlegające zabezpieczeniu na podstawie postanowienia sądu lub prokuratora przechowuje się na rachunkach depozytowych Ministra Finansów znajdujących się w dyspozycji odpowiednio właściwego sądu albo właściwej powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury.”,

c) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Zajęta w celu zabezpieczenia wierzytelność z rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową jest realizowana przez jej przekazanie na rachunek, o którym mowa w § 2, z zastrzeżeniem § 2a.”;

2) art. 166f otrzymuje brzmienie:

„Art. 166f. Zajęte ruchomości, z wyjątkiem kosztowności, książeczek oszczędnościowych, kart płatniczych, pieniędzy i innych papierów wartościowych, przechowuje się w sposób wskazany w postanowieniu o zabezpieczeniu majątkowym, a w przypadku braku takiego wskazania – pozostawia się na przechowanie osobie dającej rękojmię należytego przechowywania, a gdy nie jest to możliwe – u zobowiązanego lub jego rodziny. Do środków pieniężnych stosuje się przepisy art. 165 § 2 i 2a.”;

3) w art. 166h § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Uzyskane ze sprzedaży środki pieniężne składa się na rachunek, o którym mowa w art. 165 § 2, z zastrzeżeniem art. 165 § 2a.”;

4) w art. 166l dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Prokurator nie ponosi kosztów wykonania postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym.”;

5) art. 166m otrzymuje brzmienie:

„Art. 166m. W przypadku zwrotu środków pieniężnych zobowiązanemu organ egzekucyjny przesyła prokuratorowi, sądowi lub finansowemu organowi postępowania przygotowawczego potwierdzenie tego zwrotu, jeżeli środki te pozostawały w dyspozycji organu egzekucyjnego.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53 i 472) po art. 27a dodaje się art. 27b w brzmieniu:

„Art. 27b. Środki pieniężne podlegające zabezpieczeniu majątkowemu lub pochodzące z podlegającego zabezpieczeniu mienia przechowuje się na rachunkach depozytowych Ministra Finansów, o których mowa w art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305).”.

Art. 5. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072) w art. 31a w § 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) dysponuje rachunkami depozytowymi Ministra Finansów, o których mowa w art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z wyłączeniem rachunków, na których zostały zdeponowane sumy depozytowe powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, oraz z zastrzeżeniem art. 83a ust. 2 tej ustawy.”.

Art. 6. 1. Sumy depozytowe powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury zdeponowane na innych rachunkach niż wskazane w art. 83a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, bądź na rachunkach niezapewniających dysponowania nimi przez właściwego kierownika powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury, w tym zdeponowane zgodnie z art. 165 § 2 i 4–5 ustawy, o której mowa w art. 3, w brzmieniu dotychczasowym, na oprocentowanych rachunkach bankowych, organ, w którego dyspozycji pozostają, przekazuje w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy na rachunki depozytowe Ministra Finansów prowadzone dla właściwej powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury w sposób umożliwiający identyfikację podmiotu, którego dotyczy depozyt, wpłacającego i postępowania, w toku którego zdeponowano sumę depozytową, oraz z zachowaniem podziału na sumę depozytową i naliczone od niej na dzień przekazania odsetki.

2. Sumy depozytowe powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zostały zdeponowane zgodnie z art. 165 § 3 ustawy zmienianej w art. 3 na oprocentowanych rachunkach lokat terminowych, organ, w dyspozycji którego pozostają, przekazuje na rachunki depozytowe Ministra Finansów, o których mowa w art. 83a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w sposób określony w ust. 1 i z podziałem określonym w ust. 1, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia upływu okresu, na który została założona lokata.

3. Sumy depozytowe, o których mowa w ust. 2, mogą być przekazane na odpowiednie rachunki depozytowe Ministra Finansów, o których mowa w art. 83a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w sposób określony w ust. 1 i z podziałem określonym w ust. 1, przed dniem upływu okresu, na który została założona lokata na wniosek podmiotu uprawnionego do złożenia wniosku, o którym mowa w art. 165 § 3 ustawy zmienianej w art. 3.

4. Do przechowywania sum depozytowych, o których mowa w ust. 1 i 2, do czasu ich przekazania na odpowiednie rachunki depozytowe Ministra Finansów, o których mowa

w art. 83a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Okres, na który została założona lokata, o której mowa w art. 165 § 3 ustawy zmienianej w art. 3, nie może być przedłużany.

6. Do dnia 30 czerwca 2021 r. lokaty zakładane zgodnie z art. 165 § 3 ustawy zmienianej w art. 3, mogą być zakładane na okres nie dłuższy niż do dnia 30 września 2021 r.

7. Minister Finansów otworzy rachunki dla powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury na podstawie art. 83a ustawy, o której mowa w art. 2 ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z dniem wejścia w życie ustawy.

8. Organy dysponujące dotychczasowymi rachunkami powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury zamykają je po przekazaniu sum depozytowych na otworzone rachunki depozytowe Ministra Finansów, nie później niż w terminie do dnia 1 września 2023 r.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2021 r., z wyjątkiem art. 6 ust. 5–8, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Zmiana przepisów objętych niniejszym projektem ustaw, a mianowicie ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2021 r. poz. 66), ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305), ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, z późn. zm.) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53 i 472) oraz ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072), podyktowana jest koniecznością ustawowego uregulowania trybu zarządzania sumami depozytowymi uzyskanymi w związku z postępowaniami prowadzonymi lub nadzorowanymi w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury lub bieżącym funkcjonowaniem tych jednostek, w tym w szczególności pochodzącymi z dokonanych zabezpieczeń majątkowych oraz wpłat poręczeń majątkowych, w celu wyeliminowania ryzyka ewentualnych nieprawidłowości oraz ujednoczenia praktyki w tym zakresie.

Brak przepisów prawnych odnoszących się do tych kwestii skutkuje bowiem intuicyjnym wręcz postępowaniem z zabezpieczonymi sumami depozytowymi, jedynie w drodze analogii wzorowanym na postępowaniu z depozytami sądowymi. Przechowywanie sum depozytowych w różny sposób przez poszczególne powszechne jednostki organizacyjne prokuratury w rezultacie powoduje niezasadne zróżnicowanie sytuacji podmiotów z depozytami tymi w taki czy inny sposób związanych. Co więcej, gromadzenie środków depozytowych na różnych rachunkach i w różny sposób uniemożliwia uzyskiwanie niezbędnych dla zapewnienia prawidłowej kontroli informacji o ich ilości i wartości według stanu na dany dzień, ich podziale na depozyty aktywne i zalegające itp.

Wprowadzenie stosownych regulacji w tym zakresie wymaga dokonania zmiany nie tylko w ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, ale także w innych aktach prawnych, w tym także rangi ustawowej, których zakresy unormowań na tym polu się uzupełniają.

Stąd też w ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze konieczne jest dodanie art. 53a, który wykreuje, analogicznie jak ma to miejsce w odniesieniu do depozytów sądowych, obowiązek gromadzenia sum depozytowych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury na rachunkach depozytowych Ministra Finansów, o których mowa w art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach

publicznych, a kompetencje do dysponowania tymi rachunkami przyzna kierownikom właściwych jednostek organizacyjnych prokuratury (art. 1 projektu ustawy). Z zakresu tej regulacji wyłączone będą środki płatnicze, które w związku z prowadzonymi postępowaniami karnymi należy zachować w oryginale, jako stanowiące dowód rzeczowy.

Skoro zaś przywołany przepis odwołuje się w swojej treści do rachunków depozytowych Ministra Finansów znajdujących swoje unormowanie w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, niezbędne jest także dokonanie zmiany jej przepisów przez wyraźne wskazanie w art. 83a ust. 1 tej ustawy, że są one zakładane przez Ministra Finansów w Banku Gospodarstwa Krajowego także w celu przechowywania na nich sum depozytowych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (art. 2 pkt 1 projektu ustawy).

Równocześnie, mając na względzie, że w toku postępowań przygotowawczych niejednokrotnie zabezpieczone zostają środki pieniężne w walutach obcych (np. jako dowód rzeczowy czy przedmiot zabezpieczenia majątkowego) i co więcej – w tej samej walucie przekazywane są do depozytów sądowych, w celu wyeliminowania istniejącej w tym zakresie dotychczas luki prawnej konieczne jest określenie sposobu przechowywania takich sum depozytowych i depozytów sądowych na rachunkach depozytowych Ministra Finansów. Stąd też w art. 2 pkt 2 projektu ustawy dodano w art. 83a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych ust. 1a–1d określające: waluty, w jakich prowadzone są rachunki depozytowe Ministra Finansów, sposób dokonywania wpłat gotówkowych i bezgotówkowych na rachunki depozytowe Ministra Finansów w walutach innych aniżeli te, w których rachunki te są prowadzone, waluty, w których dokonywane są wypłaty z rachunków depozytowych Ministra Finansów.

Ujednoliceniu praktyki oraz zapewnieniu takiej samej sytuacji osób, na których mieniu dokonano zabezpieczeń majątkowych w toku postępowań prowadzonych w różnych powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury, i to niezależnie od tego, jakie orzeczenie zostaje zabezpieczone, ma także służyć ujęta w art. 4 projektu ustawy zmiana przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy. Dotychczas bowiem tryb zarządzania będącymi przedmiotem zabezpieczenia majątkowego środkami finansowymi uzyskanymi w wyniku czynności, takich jak zatrzymanie, przeszukanie, tymczasowe zajęcie mienia, dobrowolne wydanie, pozostawał nieuregulowany, co

skutkowało dokonywaniem ich wpłaty głównie bądź to na rachunki bankowe prowadzone dla poszczególnych prokuratur przez różne banki, bądź też, praktycznie bez podstawy prawnej – na rachunki depozytowe Ministra Finansów prowadzone dla sądów. Z kolei będące przedmiotem zabezpieczenia majątkowego środki uzyskane w wyniku czynności wykonawczych zrealizowanych przez:

- komornika sądowego – zgodnie z unormowaniami ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, z późn. zm.), a w szczególności art. 752 § 1 k.p.c. – przechowywane były na rachunku depozytowym Ministra Finansów, zaś
- naczelnika urzędu skarbowego – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, z późn. zm.) – przechowywane były na oprocentowanym rachunku bankowym tego organu egzekucyjnego, a w przypadku gdy z okoliczności sprawy wynikało, że zabezpieczenie będzie trwać dłużej niż 3 miesiące – na wniosek zainteresowanego – na lokacie terminowej.

Dlatego też, kierując się wskazanymi na wstępie względami na mocy art. 4 projektu ustawy, w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy dodaje się art. 27b, zgodnie z którym środki pieniężne podlegające zabezpieczeniu majątkowemu na podstawie postanowienia sądu lub prokuratora przechowuje się na rachunkach depozytowych Ministra Finansów, o których mowa w art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Przy czym, o ile w przypadku powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury na mocy dodawanego przepisu określa się obowiązki prokuratora w zakresie przechowywania środków pieniężnych pochodzących z zabezpieczeń majątkowych w sposób dostosowany do wprowadzonych zmian w niniejszym projekcie, o tyle w przypadku sądów przepis powyższy stanowi potwierdzenie już funkcjonujących rozwiązań w zakresie przechowywania środków pieniężnych pochodzących z zabezpieczeń majątkowych.

Z uwagi zaś na to, że dotychczas rachunki depozytowe Ministra Finansów prowadzone były zasadniczo dla sądów, wobec czego zgodnie z art. 31a § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych dysponował nimi dyrektor sądu, konieczne jest dokonanie ujętej w art. 5 projektu ustawy zmiany przywołanego przepisu przez dodanie w nim wyłączenia spod dyspozycji dyrektora sądu rachunków

depozytowych Ministra Finansów, które prowadzone będą dla sum depozytowych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Wprowadzono także zmiany w zakresie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, mające na celu dostosowanie przepisów w/w ustawy do wprowadzanych regulacji, które obejmują ujednoczenie miejsca przechowywania środków pieniężnych podlegających zabezpieczeniu majątkowemu na podstawie postanowienia sądu lub prokuratora. Ponadto, dodano zmianę art. 166l, w którym w dodanym § 2 wprowadzono unormowanie, które wprost wskazuje, iż prokurator nie ponosi kosztów wykonania postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, które jest potwierdzeniem aktualnej linii orzeczniczej, w szczególności zaś pozostaje w zgodności z uchwałą składu siedmiu sędziów SN z dnia 26 lutego 2015 r., sygn. akt III CZP 96/14, stwierdzającą, że „w postępowaniu o wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, wydanego na podstawie art. 291 k.p.k., prokurator nie ponosi kosztów postępowania zabezpieczającego”, co wynika z art. 771 k.p.c. w zw. z art. 743 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. Inicjowanie przez prokuratora postępowania o wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, które związane jest z dążeniem do zapewnienia realnego poniesienia przez sprawcę majątkowych konsekwencji przestępstwa, ma bowiem na celu ochronę praworządności, praw obywateli lub interesu społecznego. Prokurator w postępowaniu dotyczącym zabezpieczenia majątkowego nie ma więc statusu wierzyciela, gdyż nie realizuje on własnych uprawnień majątkowych do składników mienia. Z kolei zgodnie z art. 64c § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji opłaty wraz z wydatkami poniesionymi przez organ egzekucyjny, stanowiące koszty egzekucyjne, obciążają zobowiązanego, którym w postępowaniu karnym jest oskarżony, a w sytuacjach, gdy nie mogą one zostać od niego ściągnięte – wierzyciela. Zgodnie z art. 64c § 6 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – który na podstawie art. 166n pkt 1 tej ustawy znajduje odpowiednie zastosowanie w zakresie projektowanego rozwiązania dotyczącego nieobciążania prokuratora kosztami wykonania postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym – organ egzekucyjny działający w ramach państwowej jednostki budżetowej lub będący państwową jednostką budżetową nie obciąża kosztami egzekucyjnymi wierzyciela działającego w ramach państwowej jednostki budżetowej lub będącego państwową jednostką budżetową. Wydatki egzekucyjne poniesione przez organ egzekucyjny, działający w ramach państwowej jednostki budżetowej lub będący państwową jednostką budżetową, są pokrywane z budżetu państwa.

Kolejne zawarte w projekcie uregulowania, tj. jego art. 6 i art. 7, obejmują przepisy przejściowe i końcowe związane z wejściem w życie projektowanej ustawy.

Ujęcie w projekcie przepisów przejściowych jest tym bardziej istotne, że – jak już wskazywano – aktualnie sumy depozytowe prokuratur ulokowane są na różnych rachunkach, a więc różny będzie sposób i czas związany z ich przenoszeniem na rachunki depozytowe Ministra Finansów.

Niemniej jednak konieczne jest jak najszybsze odejście od stosowania regulacji nakazujących zakładanie i przedłużanie lokat terminowych na wniosek zainteresowanego zgodnie z art. 165 § 3 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Stąd też w przepisie końcowym stanowi się o wejściu w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia ustawy przepisów przewidujących ograniczenie zakładania i przedłużania lokat terminowych, tj. art. 6 ust. 5 i 6 projektu ustawy, zaś pozostałych przepisów – z uwagi na konieczność dopełnienia szeregu formalności związanych z wypowiedzeniem dotychczasowych umów o prowadzenie rachunków bankowych oraz przenoszeniem z nich środków na rachunki depozytowe Ministra Finansów – z dniem 1 września 2021 r. (art. 7 projektu ustawy). Jednocześnie w ramach przepisów przejściowych przewidziano regulację, która uprawnia Ministra Finansów do podjęcia działań, mających na celu utworzenie rachunków depozytowych dla powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w dniu wejścia w życie ustawy. Przepis ten również winien wejść w życie odpowiednio wcześniej, na co najmniej 3 miesiące w stosunku do pozostałych regulacji, stąd przyjęto, by regulacja określona w art. 6 ust. 7 projektu ustawy weszła w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia ustawy. Na mocy art. 6 ust. 8 projektu ustawy dotychczas prowadzone rachunki dla poszczególnych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury winny być sukcesywnie zamykane wraz z przekazaniem sum depozytowych na rachunki utworzone w Banku Gospodarstwa Krajowego dla poszczególnych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, nie później niż do dnia 1 września 2023 r.

Projekt nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie będzie przedstawiany właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) projekt nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 4 i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), z chwilą przekazania do uzgodnień międzyresortowych, projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Nie była dokonywana ocena Oceny Skutków Regulacji przez Koordynatora OSR.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o prokuraturze, ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marcin Warchoń, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Beata Wiraszka-Bereza, główny specjalista-prokurator, Departament Legislacyjny Prawa Karnego beata.wiraszka@ms.gov.pl , +48(22)52 12 347</p>	<p>Data sporządzenia 04.01.2021 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD61</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Tryb zarządzania sumami depozytowymi uzyskanymi w związku z postępowaniami prowadzonymi lub nadzorowanymi w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury lub bieżącym funkcjonowaniem tych jednostek nie jest obecnie uregulowany. Do sum tych należą kwoty poręczeń majątkowych, środki finansowe objęte zabezpieczeniem majątkowym czy zatrzymane jako dowody rzeczowe w związku z prowadzonymi lub nadzorowanymi postępowaniami karnymi. Ponadto do sum depozytowych objętych projektowaną regulacją zaliczają się także sumy depozytowe związane z bieżącym funkcjonowaniem powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, takie jak wadia czy też zabezpieczenia (gwarancje) należytego wykonania umowy. Katalog ten jest otwarty.

Praktyka przechowywania sum depozytowych w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury jest niejednolita. Dla każdej z 57 jednostek będących dysponentami środków budżetowych są prowadzone rachunki depozytowe w różnych bankach. Rachunki te dla każdej jednostki są prowadzone w złotych oraz w euro, dolarach amerykańskich i funtach brytyjskich. Dla niektórych jednostek prowadzone są także rachunki we frankach szwajcarskich, koronach norweskich i koronach szwedzkich. Łączna wartość przechowywanych na tych rachunkach środków, według stanu na 31 sierpnia 2019 r., wynosi 2 559 203 728,02 zł.

Przechowywanie sum depozytowych w różny sposób utrudnia kontrolę nad tymi sumami i uzyskiwanie danych na ich temat, sprawia też, że poszczególne podmioty są odmiennie traktowane w zależności od tego, która jednostka prowadzi lub nadzoruje postępowanie, które ich dotyczy. Poszczególne jednostki prokuratury starają się przechowywać sumy depozytowe w sposób wzorowany na przechowywaniu depozytów sądowych. Nie ma jednak podstawy prawnej do korzystania przez nie z udostępnionych wyłącznie sądom rachunków depozytowych Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej prowadzonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu rozwiązania zagadnień opisanych w pkt 1 proponuje się, aby sumy depozytowe uzyskane w związku z postępowaniami prowadzonymi lub nadzorowanymi w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury lub bieżącym funkcjonowaniem tych jednostek były przechowywane na rachunkach depozytowych Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej prowadzonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, na tych samych zasadach co depozyty sądowe. Aby osiągnąć ten cel, projektowana regulacja zakłada wprowadzenie zmian w: ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2021 r. poz. 66), ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305), ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. – o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, z późn. zm.), ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53 i 472) oraz ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072).

Przedmiotowy projekt ustawy przewiduje, że rachunki depozytowe będą prowadzone w złotych, euro, dolarach amerykańskich, funtach brytyjskich i frankach szwajcarskich. Dotychczas, zgodnie z ustawą, rachunki te mogły być prowadzone w dowolnej walucie obcej, lecz w praktyce Bank Gospodarstwa Krajowego prowadzi rachunki depozytowe dla sądów tylko w pięciu wskazanych powyżej walutach, więc projektowana zmiana nie wpłynie na sytuację depozytów bankowych przechowywanych w walutach obcych. Środki pieniężne w innych walutach notowanych w tabeli kursów Banku Gospodarstwa Krajowego lub pośrednika kasowego Banku Gospodarstwa Krajowego będą wpłacane na rachunki depozytowe prowadzone w złotych po przeliczeniu według kursu danej waluty w czasie realizacji wpłaty. Środki pieniężne w pozostałych walutach będą wpłacane na rachunki depozytowe prowadzone w dolarach amerykańskich, gdyż praktyka na rynkach finansowych wskazuje, że kurs każdej waluty na świecie jest ustalany względem dolarów amerykańskich.

Sumy depozytowe powszechnych jednostek prokuratury przechowywane do tej pory będą musiały w ciągu 6 miesięcy od wejścia w życie projektowanej ustawy zostać przeniesione na rachunki depozytowe Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej prowadzone przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Sumy depozytowe przechowywane na rachunkach

bankowych oprocentowanych jak dla lokat terminowych będą musiały być przeniesione na rachunki depozytowe Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej prowadzone przez Bank Gospodarstwa Krajowego, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia zakończenia lokaty.

Zakłada się, że powszechne jednostki organizacyjne prokuratury nie będą ponosić kosztów prowadzenia przez Bank Gospodarstwa Krajowego rachunków depozytowych Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, z których będą korzystały, kosztów przechowywania środków na tych rachunkach i kosztów dokonywania przelewów z tych rachunków. Otrzymają też nieodpłatny dostęp do bankowości elektronicznej Banku Gospodarstwa Krajowego, a zdeponowane przez nie środki będą oprocentowane analogicznie jak depozyty sądowe.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na charakter projektowanej regulacji, odstąpiono od analizy prawnoporównawczej z rozwiązaniami z innych krajów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
powszechne jednostki organizacyjne prokuratury będące dysponentami środków budżetowych	1 Prokuratura Krajowa 11 prokuratur regionalnych 45 prokuratur okręgowych	Ministerstwo Sprawiedliwości	Obowiązek przechowywania sum depozytowych na rachunkach bankowych Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej prowadzonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.
Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej	1	informacja ogólnodostępna	Obowiązek otwierania rachunków bankowych w Banku Gospodarstwa Krajowego, na których będą przechowywane sumy depozytowe powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.
Bank Gospodarstwa Krajowego	1	informacja ogólnodostępna	Obowiązek prowadzenia rachunków bankowych Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, na których będą przechowywane sumy depozytowe powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.
banki	550 banków spółdzielczych 35 banków działających w formie spółki akcyjnej	Rejestr podmiotów sektora bankowego KNF	Utrata środków z sum depozytowych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, które dotychczas przechowywane były w poszczególnych bankach.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości w zakładce „Projekty aktów prawnych”, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbgingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) i § 4 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.). Nie były dokonywane zgłoszenia dotyczące zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbgingowej w procesie stanowienia prawa.

Projekt ustawy został przekazany do konsultacji w terminie 21 dni od dnia otrzymania pisma następującym podmiotom:

1. Powszechnie jednostki organizacyjne prokuratury za pośrednictwem Prokuratury Krajowej;
2. Sądy powszechne;
3. Naczelna Rada Adwokacka;
4. Krajowa Rada Radców Prawnych;
5. Krajowa Rada Komornicza;
6. Związek Banków Polskich;
7. Bank Gospodarstwa Krajowego;
8. Związek Zawodowy Prokuratorów i Pracowników Prokuratury;
9. Niezależne Stowarzyszenie Prokuratorów Ad Vocem;
10. Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex super omnia”.

W ramach konsultacji Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex super omnia” zgłosiło uwagi co do braku zasadności wprowadzanych rozwiązań. Uwagi zgłosił również Bank Gospodarstwa Krajowego w zakresie redakcji przepisów oraz regulacji dot. vacatio legis przyjętego w projekcie, uwagi Banku Gospodarstwa Krajowego zostały co do zasady uwzględnione.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2020 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NFZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-10
budżet państwa	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-10
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-10
budżet państwa	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-10
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NFZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	<p>Regulacja nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa. Wydatki Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej zostaną sfinansowane w ramach środków dostępnych w budżecie państwa w części 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa, bez konieczności występowania o dodatkowe środki.</p> <p>Środki finansowe uzyskane przez powszechne jednostki organizacyjne prokuratury w wyniku zmniejszenia wydatków na przechowywanie sum depozytowych uzyskanych w związku z postępowaniami prowadzonymi lub nadzorowanymi w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury lub bieżącym funkcjonowaniem tych jednostek mogą zostać przeznaczone na bieżącą działalność powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.</p> <p>Jednocześnie wskazać przy tym należy, że ustawa o finansach publicznych w art. 177 ust. 1–2 przewiduje możliwość zablokowania przez dysponenta części budżetowej wydatków w przypadku wygenerowania w danej części budżetu państwa oszczędności w wyniku wprowadzenia nowych regulacji prawnych.</p>
---------------------	--

<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>Każda powszechna jednostka organizacyjna prokuratury będąca dysponentem środków budżetowych prowadzi co najmniej 8 rachunków, na których przechowywane są sumy depozytowe (po jednym w złotych na wadia, poręczenia majątkowe i zabezpieczenia majątkowe, co najmniej 4 w walutach obcych i rachunek techniczny). Oznacza to, że łącznie tych rachunków jest co najmniej 456. Na potrzeby oceny skutków regulacji przyjęto, że jest ich 550. Koszt prowadzenia tych rachunków jest różny i zależy od warunków umowy zawartej przez daną jednostkę z danym bankiem. Analiza rynkowa opłat za prowadzenie rachunków dla klientów indywidualnych wskazuje, że najtańsze są bezpłatne, a najdroższe kosztują 30 złotych miesięcznie. Natomiast analiza rachunków firmowych wskazuje, że najdroższe kosztują nawet 60 zł miesięcznie.</p> <p>$550 \times 60 \text{ zł} \times 12 = 396\,000 \text{ zł}$</p> <p>Roczne wydatki powszechnych jednostek prokuratury na przechowywanie sum depozytowych szacuje się więc na około 396 tys. zł.</p> <p>Obciążenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Banku Gospodarstwa Krajowego</p> <p>Konsultacje w trybie roboczym z Ministerstwem Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej wskazują, że przy założeniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wysokości stopy depozytowej NBP równej 0,0% p.a., – średniorocznego stanu środków na rachunkach depozytów prokuratorskich na poziomie 2,6 mld PLN, – stosunkowo niskiego poziomu depozytów walutowych, – bazując na doświadczeniach dotyczących systemu rachunków sądowych sum depozytowych, szacuje się łączną kwotę obciążeń finansowych Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Banku Gospodarstwa Krajowego związanych z prowadzeniem rachunków depozytowych na potrzeby prokuratury na kwotę 32 tys. złotych miesięcznie. <p>$32\,000 \text{ zł} \times 12 = 384\,000 \text{ zł}$</p> <p>Przy założeniu wykorzystania części środków z depozytów na finansowanie potrzeb pożyczkowych (przyjęto 75% jako tzw. osad niepodlegający większym wahaniom, pozostałe środki pozostaną na rachunku MF w BGK), powinno nastąpić zmniejszenie kosztów obsługi długu Skarbu Państwa w szacowanej wysokości ok. 1 mln zł rocznie.</p>
---	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	-0,396	-0,396	-0,396	-0,396	-0,396	-3,96
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162).						
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Należące do obywateli środki finansowe zabezpieczone w toku postępowań przygotowawczych będą gromadzone na rachunkach depozytowych Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w Banku Gospodarstwa Krajowego. Zwiększy to bezpieczeństwo dzięki temu, że zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku						

		Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1198) nie można ogłosić upadłości Banku Gospodarstwa Krajowego.
Niemierzalne	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Brak wpływu
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Banki, które dotychczas prowadziły rachunki, na których przechowywane były sumy depozytowe uzyskane w związku z postępowaniami prowadzonymi lub nadzorowanymi w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury lub bieżącym funkcjonowaniem tych jednostek nie będą dłużej prowadziły tych rachunków, a środki finansowe przechowywane na dotychczasowych rachunkach zostaną przeniesione na rachunki depozytowe Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej prowadzone przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Banki stracą dochody z opłat za prowadzenie dotychczasowych rachunków.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt nie będzie oddziaływał na przedmiotowe obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2021 r., z wyjątkiem art. 6 ust. 5–8, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Efekty wejścia w życie projektowanej ustawy będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		